

စီၤဘးဒုၣ်တံၢ်

ပဒိၣ်လာ အိၣ်ဂၢၢ်စိးကျၢ

တံၢ်နီၣ် (သဝီတါ)

■ ကွၢ်ဆူလံၣ်ကဘျးပၤ (၅) ▶▶▶

တၢ်မုၢ်တၢ်ဒုၣ်တၢ်လဲၤကျဲးဆူမံၣ်ညါအဂီၢ်ပယီၤသုးတကပၤ ကြးဆိတလဲ တၢ်ပာ်သးအဂ့ၢ် IKO စံးဝဲ

လါယုာ် ၂၂ သီ, ၂၀၁၉ နံၣ်
တကီၢ်ခါ ကီၢ်ပယီၤ တၢ်မုၢ်
တၢ်ဒုၣ် တၢ်လဲၤကျဲးဆူ ဆဲးလဲၤသး
ခါဆူမံၣ်ညါ ကန့ၢ်အဂီၢ် ကီၢ်ပယီၤ
သုးတကပၤ အလီၢ်အိၣ်လာ ကဘျဉ်
ဆိတလဲ တၢ်ပာ်သးအဂ့ၢ် ဟံၣ်ဒိၣ်ဒီ
ဘျဉ် ကညီကရၢ IKO စံးဝဲန့ၣ်
လီၤ

ဖဲလါယုာ်လၢ ၁၇ သီတုၤ ၁၉
သီအန့ၢ် IKO မၤတၢ်အိၣ်ဖျိးဒိၣ်
၃ ဘျီတဘျီဖဲ ကီၢ်ဆွံၣ်ဒုၣ်-ဝုၢ်
Orebro အံၤဝဲအလီၢ်ခဲ ထုးထီၣ်ရၤ
လီၤ အ တၢ်ပာ်သးဒီး စံးဝဲဒုၣ်ဒိၣ်သိး
န့ၣ်လီၤ

ပယီၤသုးလၢမၤဝဲ NCA တၢ်
မၤအ ကျဲးအကျဲးအံၤ မၤဝဲဒုၣ်လၢ
ပယီၤသုး မုၢ်ဒိၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ဒုၣ်
အတၢ်ဘျဉ် ၆ ထံၣ်ဒီး လၢ ၂၀၀၈

ကံၢ်ဒိၣ်ထံး တၢ်ဘျဉ်သဲးစး တၢ်သိၣ်
တၢ်သီ အတၢ်ဖျိၣ်ယံး အဖိလၢအယီၤ
ကလုာ်ဒုၣ် အတၢ်လိၣ်တဖျဉ် ဒိၣ်အမ့ၢ်
ကလုာ်တၢ် ထဲသိးတုၤသိး, နီၢ်ကစၢ်
တၢ်ပၤလိၤသးအိၣ်တဖျဉ် လၢအ
မ့ၢ် ဖဲဒဲးရဲၣ် ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်အံၤ တၢ်လဲၤ
အီၤ တတုၤထီၣ် ဘးဘျဉ်အဂ့ၢ် IKO
ပုၤတဲတၢ်ပၤ မၤစါလွၢ် တဲဝဲန့ၣ်
လီၤ

အဝဲစံးဝဲလၢ “ပအဲၣ်ဒီးထံၣ်
လၢ တကပၤဒီး တကပၤန့ၣ် ကအိၣ်
ဒီး သးလၢအသးလီ တၢ်မုၢ်တၢ်ဒုၣ်
အနီၢ်ကီၢ်လီၤ ပမ့ၢ်လဲၤလၢ တၢ်အိၣ်
သးဝဲန့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသုးတကပၤ က
ဘျဉ်ဆိတလဲဝဲ တၢ်မုၢ်တၢ်ဒုၣ်တၢ်
ဘျဉ် ၆ ထံၣ်လၢ ပတဲအီၤန့ၣ်လီၤ
မ့ၢ်တအိၣ်ဒီး တကပၤဒီးတကပၤ
ကွၢ်ဆူလံၣ်ကဘျးပၤ (၅) ▶▶▶

ကညီကီၢ်စဲၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရုၣ်အပူၤ ဖိၣ်လံၣ်ယိၣ် (Polio) တၢ်ဆါ လၢအကဲထီၣ်သးအံၤ အဖိၣ်ခိၣ်

တၢ်ထံၣ်လိၣ်သံကွၢ်ဒီး ကီၢ်သူလုၤ ဆူၣ်ချ့မၤစၢၤဝဲကျိၤ အနဲၣ်ရွဲၣ် စီၤလါဆၢ

■ ကွၢ်ဆူလံၣ်ကဘျးပၤ (၄) ▶▶▶

တၢ်ထံင်လိာ်သံကွၢ်ဒီး

ကိာ်သူလုၤ ဆူင်ချုမၤစၢၤဝဲကျီၤ အနဲၣ်ရွဲၣ် စီၤလါဆၢ

တၢ်ဆါလီၤကျွဲ (Polio) ဝဲအံၤ တၢ်ယုထံၣ်န့ၣ်အိၣ်ဖဲလဲၣ် ဒီး ပှၤဘၣ်တၢ်ဆါအံၤပှၤဂၤလဲၣ်လဲၣ်.

တၢ်ဆါဝဲအံၤဟဲဝဲဒုၣ်လၢ တၢ်တကဆဲၣ်ကဆဲၣ်ဘၣ် အကျါလီၤ ပကိးအိၣ်သ့ လၢတၢ်ဆါဃာ်တခါဖျါကိးလီၤ တၢ်ဆါဝဲန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဆါ လၢဘၣ်ကူဘၣ်ကံ တၢ်သ့တခါ အယိ ဖိလဲၣ်သ့တဖၣ်အိၣ်ဘၣ်တၢ်လၢ တကဆဲၣ်ကဆဲၣ်ဘၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ အိၣ်တကဆဲၣ်ကဆဲၣ်တၢ်ဆါဝဲအံၤ ဘၣ်ကူဘၣ်ကံန့ၣ်လီၤ. အိၣ်အအါန့ၣ် ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ကဆဲၣ်ကဆဲၣ်ဘၣ် မနုၤအယိလဲၣ်န့ၣ်တၢ်လီၤအဝဲန့ၣ် တမ့ၢ်ထံ တၢ်ဆါ တကလုာ်န့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဆါအဂ့ၤအကၢဘၣ်အါန့ၣ် ဒ်တၢ်လီၤ အကၢဒ် တၢ်လီၤအဝဲန့ၣ်ပဖိၣ်ထီၣ်ဟံးမူဒါ တတုၤဂ့ၤတၢ်ဘၣ် ဘၣ်မနုၤအိၣ်တၢ်လီၤအဝဲန့ၣ် ဘူးဒီးပယီၤသးတးအယိ ပဖိၣ်အိၣ်တတုၤဂ့ၤတၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆါဝဲအံၤ ပှၤလဲၣ်မၤကွၢ်ဒီး တၢ်ပပံၣ်နီၣ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်.

ကိာ်ပပံၣ်နီၣ်အိၣ်ဒ်တကမၤန့ၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဖိသ့ၣ် ဝဲန့ၣ်လဲၣ်တုၤလၢတၢ်ဆါဟံၣ်ဒီး တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢ တၢ်ထုၣ်ပျါလီၤစၢ် အထုၣ်အပျါမၤတၢ်ဂံၢ်တဂ့ၤဘၣ် ဒီး တၢ်မၤကွၢ်ကွဲၣ်အအုၣ် ကွဲၣ်စိဝဲဆူၣ်ပှၤတီၣ်ဝဲမၤကွၢ်ဝဲ လီၤတံၢ်ဖါတလီၤတံၢ်ဖါန့ၣ် ဟံၣ်ပနီၣ်ဝဲတန့ၢ်ဒ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ဆါလီၤကျွဲအံၤ တၢ်မၤကွၢ်အိၣ်အိၣ်သ့ၣ်န့ၣ် အိၣ်လၢ ကိာ်အုၣ်ဒ်ယါအယိန့ၣ် ဆူၣ်ဆူၣ်ကိာ်အုၣ်ဒ်ယါဝဲ လၢကိာ် အုၣ်ဒ်ယါ တကမၤဟံၣ်ပနီၣ်လီၤတံၢ်ဖါအိၣ် လၢတၢ်ဆါလီၤကျွဲ တကလုာ်န့ၣ် ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဆါလီၤကျွဲ ၁၀၀ မျး ကယၤဘၣ် လၢအပူၤကွၢ်ကိာ်ပယီၤဆူၣ်ချုမၤဒ်တကမၤ ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢတၢ်ဆါ ဝဲအံၤတအိၣ်လၢဘၣ်ဒီး

အဝဲအံၤကဲထီၣ်ဝဲ လၢဟီၣ်ကဝီၤလၢပဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ် ဒီးမ့ၢ်တၢ်မဲၣ်ကိာ်လၢပဂီၢ်လီၤ.

ဒ်သိးတၢ်ကနဲၣ်လီၤတြီၤဆာဲဝဲတၢ်ဆါလီၤကျွဲဝဲအံၤန့ၣ်ဆူၣ် ချုမၤကရူၢ် တဖၣ်ဘၣ်တဖၣ် တိၣ်ပပံၣ်ဝဲလၢ ကရိၣ်ကျဲၤ မၤဝဲ ဒ်လဲၣ်.

တၢ်ဆါအံၤကဲထီၣ်အသးလၢ ပဒုၣ်အဲၣ်ယုၣ် တၢ်ဟံၣ်တီၣ်ကဝီၤအပူၤဒီး ပှၤမၤသးကိးတၢ်ဒ်အမ့ၢ် ထၢၣ်ဝဲ ချုမၤကရူၢ် (BPHWT) မၤတီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ် ဒ်ကထာၣ် စံၣ် သံၣ်ယုၣ်မိၣ်မ့ၢ်ပှၤမၤသးကိးတၢ်ဘူးဘူးတံၢ်တံၢ် ဖးယံာ် လဲၣ် လၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအခါလဲၣ် အယိန့ၣ် ပတဲသကိး လၢပကဘၣ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ် ဂ့ၢ်ဝဲတခါခါ ဘၣ်မနုၤအိၣ် လဲၣ်န့ၣ် ကိာ်ပပံၣ်နီၣ်အိၣ်ဒ်တကမၤခါ ဆူၣ်န့ၣ်ပှၤတၢ်ကစီၣ် တၢ်ကဲထီၣ်အသးဒ်အံၤ ဒီးဟီၣ်ကဝီၤဝဲန့ၣ် ပန့ၣ်တသ့ဘၣ် အယိ ဝဲကျီၤတခါ ဆၢတဲာ်လီၤလၢ BPHWT ဟံးထီၣ် တၢ်မၤတခါအံၤ ဒီးကမၤသးကိးတၢ်ဒီး မ့ၢ်တြီၤအပူၤ လီၤကဝီၤဆူၣ်ချုမၤကရူၢ် BPHWT, SMRU ပကမၤသးကိး တၢ်တမ့ၢ်ထံ ဆူၣ်ချုမၤကရူၢ်တဖၣ် ဘၣ်လီၤကဝီၤတၢ်ဂ့ၤထီၣ် ပယီၤထီၣ် ဝဲကျီၤတဖၣ် သန့ၣ်ကွၢ် ကြၢးသ့ၣ်ညါဝဲ ပကိး ထံၣ်ဝဲ တဲ န့ၢ်ပၢ်အဝဲသ့ၣ်ဝဲ ပကစးထီၣ်တၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲၤလီၤ.

တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤတဆီဘၣ်တဆီဒီအိၣ်ဒ်လဲၣ်.

အိၣ်ထံတခါန့ၣ် ပဟံးန့ၢ် လီၤကဝီၤခိၣ်န့ၣ် တၢ်ဘၣ်သး ဒီး ပကိးဖိၣ် ဆူၣ်ချုမၤတၢ်ဖိတဖၣ် ဘၣ်မနုၤ ယိလဲၣ်န့ၣ် ပမၤအိၣ်တဖုတန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဆါဝဲန့ၣ်ဘၣ်

ပှၤတကလဲၣ်န့ၣ် နကဘၣ်ဟ့ၣ်ဒုးအိၣ်ကသံၣ်လၢတၢ်လီၤ ကဝီၤဝဲန့ၣ် အမဲးလၢတကယၤ အယိထဲမ့ၢ်တြီၤကိာ်ရ့ၣ် တဘျီတကမၤဘၣ် ကိာ်ရ့ၣ်အဂ့ၤအကၢအိၣ်ဒ်အယိန့ၣ် ပမၤ တကမၤတန့ၢ်ဘၣ် အယိပကိးဖိၣ်ထီၣ်ချုမၤမၤသးကိးတၢ် ကရူၢ်တဖၣ် ဒီး ပရဲၣ်ကျဲၤလီၤအိၣ်ဒ်သိး ပနီၣ်လီၤဟီၣ် ကဝီၤ- ၅ တီၤ တၢ်ကဲထီၣ်သးတတီၤန့ၣ် ပကမၤအိၣ် ဖဲ ပှၤလီၤကျီၤ ဟီၣ်ကဝီၤ မ့ၢ်ဝဲ ပကသုးလီၤသးဆူ- ဘုလီၤတြီၤတကမၤ ဘုလီၤတြီၤအဖိခိၣ် ဖျၢၣ်တက မၤ ပကမၤအိၣ်န့ၣ်တတီၤဒီး ပကမၤအိၣ် လၢမ့ၢ်တြီၤ ကိာ်ရ့ၣ်မ့ၢ်ထီၣ် ကိာ်ကွီၣ်တဲာ်ကိာ်ပယီၤကိာ်ဆၢတတီၤဒီး ကလဲၣ်မိးအဖိခိၣ်တတီၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ဝဲအံၤပမၤထဲ ဆူၣ်ချုမၤပှၤတၢ်ဖိတန့ၢ်ဘၣ်အယိ ပဟ့ၣ်လီၤသရဲၣ် တၢ်သိၣ်လိာ်ဒ်သိး ကကွၢ်ဟ့ၣ်လီၤကဒါကုၤ တၢ်သိၣ်လိ လၢ ဟီၣ်ကဝီၤဆူၣ်ချုမၤတဖၣ်အိၣ် ဒ်အမ့ၢ် TOT အသိး န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆါကဲထီၣ်အသးအံၤ စးထီၣ်လၢဖိသ့ၣ်ပှၤဂၤလဲၣ်.

ဒ်ကိာ်ပယီၤ ဆူၣ်ချုမၤကျဲၤ ဆူၣ်န့ၣ်ပှၤတၢ်ကစီၣ် အသိးန့ၣ် အခိၣ်ထံးခါထံၣ်န့ၣ်ဝဲခဲၣ် ဒီး အလီၤခဲန့ၣ် ဟဲအါထီၣ်အါထီၣ် အဝဲအံၤအိၣ် ၆ ဂၤ- ၇ ဂၤ တဲဝဲ တမ့ၢ် လၢလဲၣ်လီၤဆူၣ်ကျဲၤဝဲဘၣ် ထံၣ်န့ၣ်ဝဲ ပှၤဆါလၢအဟံးဒီးပှၤ အသးလီၤ ပမ့ၢ်လဲၣ်လီၤထံၣ်ကျိာ်ဒုကအိၣ် တဘျီၤဂၤညါ အခိၣ်ထံးန့ၣ် ဖိသ့ၣ်ဟံးဒီးပှၤအသးဖဲ ထံးဆီဒီး မၤကွၢ်ဝဲ ဖဲန့ၣ် ခဲၣ်တကမၤတဖၣ်ဝဲထံၣ်သိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကိတၢ်ဖိဒီး တၢ်တၢ်တၢ်မနုၤသ့ၣ်တဖၣ် သဂၢ်ဘၣ်

အိၣ်ဒ်ကတၢ်လဲၣ်. တၢ်ကိတၢ်ဖိန့ၣ် ကသံၣ်ဒိသဒါတဖၣ်န့ၣ် နဘၣ် ပာ်အီၤလၢတၢ်ခွဲၣ်အဒါပှၤ အယိမ့ၢ်လၢတၢ်ကိာ်ခါန့ၣ် နလုၢ်လီၤဒီး (မိၣ်တီၣ်စဲၣ်ကဲၣ်) သ့ တၢ်စူၤကတီၢ်ဒ်အံၤ လဲၣ်တသ့ဘၣ်အယိ လၢတၢ်ဆါကတီၢ်လီၤ လၢ ကလဲၣ် စိး တကမၤမ့ၢ်ဂ့ၤ မ့ၢ်ထီၣ်တကမၤမ့ၢ်ဂ့ၤ မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိးဖးဒိၣ် တခါ အယိန့ၣ် ကွီၣ်တဲာ် ဟဲတန့ၢ်ညါအံၤအဖိခိၣ်န့ၣ် ပကမၤ တၢ်မၤစၢၤလၢကွီၣ်တဲာ်အိၣ် ကွီၣ်တဲာ် သန့ၣ်ကွၢ် လၢန့ၢ်ဟ့ၣ် တၢ်ကစီၣ်အံၤန့ၣ် ကဲထီၣ် တၢ်ဘၣ်ယိာ်ဖး ဒိၣ်လၢအဝဲ သ့ၣ်အဂီၢ်တခါ ဘၣ်ယိာ်ဝဲလၢ တၢ်ဆါအံၤကဟဲတုၤလၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢနအိၣ်ဒီးတဲအါထီၣ်အိၣ် တမံၤမံၤဖါ.

အဝဲအံၤန့ၣ် ယုၣ်န့ၣ်စဲး (UNICEF) တခါဟ့ၣ်လီၤဝဲ တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်လၢ ကိာ်ပယီၤပဒိၣ်အိၣ် ပဒိၣ် ဘၣ်ဟဲဆူၣ်လီၤ အယိန့ၣ်ပပံၣ်ဘၣ်မၤသးကိးတၢ် ဒီး ပယီၤပဒိၣ်အယိ တၢ်မၤလဲၣ်ခဲအံၤ ပကွဲၣ်ပယီၤပဒိၣ် အဝဲ သ့ၣ် ကဟဲဟ့ၣ်လီၤတၢ်သိၣ်လိ မ့ၢ်ဝဲ ပပှၤသ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်ကွၢ်မၤ လၢနီၣ်ကစၢ်လီၤ- မ့ၢ်လၢ Monitoring တခါ ပတပျုပျု နီၣ်တကဘၣ်. အဝဲမ့ၢ်ဝဲ လီၤကဝီၤဖိတဖၣ် တၢ်ဟံးသးတခါ မ့ၢ်လၢ NGO, INGO သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဟီၣ်ကဝီၤပဟ့ၣ်တၢ်ပျုန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပဒိၣ်န့ၣ်ကဘၣ် မၤစၢၤပှၤလၢကသံၣ် မ့ၢ်တမၤစၢၤပှၤဘၣ်န့ၣ် ပဟးဆူၣ်ကျဲ အကတဘၣ်ဘၣ် လၢအမဲၣ်ညါန့ၣ် ပဆီမိၣ်လၢ ပကမၤ သကိးတၢ်ဒီး ကွီၣ်တဲာ်တကမၤ ဒီး ပတၢ်တကဲထီၣ် ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖျၢၣ်ပျုဟီၣ်ကဝီၤအပူၤဖိသ့ၣ် (၃၀၀၀၀) ဘျီၣ်အဂီၢ် BPHWT စးထီၣ်ဒုးအိၣ်ဝဲ ပိၣ်လံၤပိၣ် (တၢ်ဆါလီၤကျွဲ) ကသံၣ်ဒိသဒါ

လါယုၤလဲၣ် ၁၉ သီ, ၂၀၁၉ န့ၣ်. စီးချါ

ကညီၤကိာ်စံၣ်, ဖျၢၣ်ပျု မ့ၢ်တြီၤ ကိာ်ရ့ၣ်အပူၤ ဖိသ့ၣ်ဆဲး ၃၀၀၀၀ ဘျီၣ်အဂီၢ် ထၢၣ်ဝဲချါ ဆူၣ်ချုမၤပှၤ တၢ်ဖိကရူၢ် BPHWT စးထီၣ်ဒုးအိၣ်ဝဲ ပိၣ်လံၤပိၣ်-polio တၢ်ဆါလီၤကျွဲ ကသံၣ်ဒိသဒါ ဖဲလါယုၤလဲၣ် ၁၈ သီအ နံၤအဂီၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ. ထၢၣ်ဝဲချါ ဆူၣ်ချုမၤပှၤတၢ်ဖိ ကရူၢ် BPHWT ဒီး ဆူၣ်ချုမၤကရူၢ်ဘၣ် ထွဲတဖၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အသး ဒီးကစး

ထီၣ်ရဲၣ်ကျဲၤ ဒုးအိၣ်ဝဲ တၢ်ဆါလီၤကျွဲ ကသံၣ် ဒိသဒါအဂီၢ် ဖဲလါယုၤလဲၣ် ၇ သီအနံၤ ထုးထီၣ်ဝဲလံာ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါ တဘျီၤစံး အလီၤခဲ စးထီၣ်ရဲၣ်ကျဲၤ မၤ ဝဲဒ်သိးအံၤ န့ၣ်လီၤ.

BPHWT ပှၤန့ၣ်တၢ် စီၤဂ့ၤကွီၣ် စံးဝဲ “ကတီၢ်အံၤ စးထီၣ်လီၤ ဒုးအိၣ် ဖိသ့ၣ်အဂၤ သၢကလးဘျီၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဒုးအိၣ် ကသံၣ်ဒိသဒါ တက တီၢ်ဖိ လုၤဆူၣ်ညါ ယုာ်ဒီးဖိသ့ၣ် လၢအဘၣ် တၢ်ဆါလီၤကျွဲ အိၣ်တ အိၣ်လီၤ. မ့ၢ်ထံၣ်လၢ အိၣ်ဒီး ပကူ

စါယါဘျီၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်လီၤ.” အဂီၢ်စံး ဘၣ် ခွဲၣ်အံၤစံၣ်- ကညီၤတၢ်ကစီၣ် ဖဲလါယုၤလဲၣ် ၁၉ သီအနံၤ န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ ဖျၢၣ်ပျုဟီၣ် ကဝီၤအပူၤ တၢ်ဆါလၢ အလီၤကဲဒ် တၢ်ဆါလီၤကျွဲ အသိးအံၤ တၢ်ထံၣ် န့ၢ်အိၣ်လၢ ဖိသ့ၣ် ၇ ဂၤအအိၣ် ဒီး တၢ်ဆါဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဆါလီၤကျွဲစါ တမ့ၢ်စါန့ၣ် တၢ်တပာ်ဂၢ် ဟံၣ်ကျဲၤ အံၤ ဒီးဘၣ်ဒီး ကတီၢ်အံၤ အိၣ်ဒ်လၢ တၢ် မၤကွၢ်အပတီၢ်အဂီၢ် စီၤဂ့ၤကွီၣ် တဲ အါထီၣ်ဝဲ န့ၣ်လီၤ.

ဒ် BPHWT စံးဝဲအသိး စး ထီၣ်လၢ လါယုၤလဲၣ် ၁၈ သီတုၤ လါစံးပထုဘၣ်ကတီၢ် တၢ်ကလီၤ ဟ့ၣ်ဒုးအိၣ်ဝဲ ဖိသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဆါလီၤ ကသံၣ် ဒိသဒါအဂီၢ် ဖျၢၣ်ပျု- မ့ၢ်တြီၤဟီၣ် ကဝီၤအပူၤ ကမးမိၣ်- ဖျၢၣ်ပျုသိလ့ၣ် ကျဲဒ်တကျီၤ, ပှၤလီၤ ကျီၤကၢ်နံၤ သဝီတဖၣ်, နးကွဲ- ဘဲလ့ ထံ ကျီၤကၢ်နံၤ သဝီသ့ၣ် တဖၣ်ဒီး ကဟ့ၣ်ဒုးအိၣ်ဝဲဖိသ့ၣ် ၁၅ န့ၣ်ဆူၣ်အဖိလၢဒီး ဘၣ်တၢ်တီၣ်ခိၣ် ရဲၣ်မဲးအံၤလၢ လီၤကဝီၤဆူၣ်ချု ပှၤ မၤတၢ်ဖိအဂၤ ၇၀ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်မၤ ဒ်န့ၣ်ကတီၢ် ကညီၤ ကိာ်စံၣ် ကိာ်ပဒိၣ် ဆူၣ်ချုမၤကျဲၤတ ကမၤ ကမၤစၢၤဝဲ ကသံၣ်ကသိတၢ် လိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ထၢၣ်ဝဲချါ ဆူၣ်ချု ပှၤမၤတၢ်ဖိကရူၢ် BPHWT, ကိာ်သူ လုၤ ဆူၣ်ချုမၤပှၤစၢၤကျီၤ KDHW သ့ၣ် တဖၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အသးတၢ်လၢ တၢ် ဒုးအိၣ်ကသံၣ် ဒိသဒါဘျီၣ်အံၤ အဂီၢ် သ့ၣ်ညါ ဘၣ်လီၤ.

ကိာ်ပဒိၣ် ဆူၣ်ချုမၤကျဲၤ တ ကမၤမ့ၢ်ကိး န့ၣ်လီၤဟ့ၣ်အိၣ်ဝဲ တၢ် ဆါလီၤကျွဲ ကသံၣ်တၢ်ဒိသဒါအံၤ လၢ ကညီၤကိာ်စံၣ်ပူၤ ကိာ်ဆၣ် ၇ ဘၣ်ယုာ်ဒီးတၢ်ဆါ ကဘၣ်ကူဘၣ်ကံ တၢ်သ့ တၢ်လီၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တလၢကိာ်စံၣ်အပူၤ ကိာ်ဆၣ်-၃ ဘၣ်, ပကိကိာ်ခိၣ် အပူၤ ကိာ်ဆၣ် -၂ ဘၣ်, ခဲလၢဟံၣ်ဖျါ ကိာ်ဆၣ်- ၁၂ ဘၣ်အံၤအဂီၢ် ကိာ်ပဒိၣ် ဆူၣ် ချုမၤကျဲၤတကမၤ စံးတုာ်ဟံၣ်ဝဲ န့ၣ် လီၤ.

► ကဘျီၤပူၤ(၁) “တၢ်မုာ်တၢ်ရ့ၣ်တၢ်လဲၣ်ကျိာ်”တၢ်ဖိစိထွဲ

တၢ်ထီၣ်လီၤဆူၣ် သးဘၣ်ဒီး မ့ၢ်လဲၣ် ဒုၣ်ဒ်အံၤန့ၣ် တၢ်မုာ်တၢ်ရ့ၣ် တၢ်လဲၣ် ကျိာ်အံၤ တတုၤနီၣ်တပူၤဘၣ် ဒီးလၢ ခဲၣ်ကတၢ် ကလဲၣ်ကတၢ်အသး ဒ် အံၤလီၤ” အဂီၢ်စံးဘၣ် ခွဲၣ်အံၤစံၣ်- ကညီၤတၢ်ကစီၣ် န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢ အပူၤကွၢ် ၂၀၁၈ န့ၣ်, လါစံးပထုဘၣ် တုၤကတီၢ်အံၤ တၢ်မုာ်တၢ်ရ့ၣ် တၢ်လဲၣ်ကျိာ်အပူၤ ခဲၣ် ခဲၣ်ကမၤ တၢ်နီၣ်ပၢ်ဝဲ အဲၣ်စံၣ်အုၣ် အ ခိပညီ တဒ်သိးလိာ်အသးဘၣ် အယိ တၢ်အိၣ်ကတတ်ထီ ကဲထီၣ်ဝဲ ဒီး တၢ်ထံၣ်လိာ်သးလၢ အဖိသဲးစး တဖၣ် အိၣ်ပတုာ်ကွံာ် အသးတုၤ ခဲအံၤဒီး ယုၤကျဲၤလၢ တၢ်မုာ်တၢ်ရ့ၣ် တၢ်လဲၣ် ကျိာ်အံၤ လၢတၢ်ထံၣ်သဘျီ အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ပယီၤအသးမ့ၢ်ဒိၣ် တခါ မၤဝဲ တၢ်ဆိကတီၢ် ပတုာ်ဟံၣ် တၢ်ဒုးတၢ် ယလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ပပံၣ်နီၣ်ယာ် တၢ်ဆါကတီၢ် လၢလါစူၤ ကိာ်ဘၣ် အတီၢ်ပူၤ လၢအသးတၢ်လီၤ ၅ တီၤ အဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ ဘၣ်ဆၣ်, မၤဆူၣ် တဖၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အသးတၢ်လၢ တၢ် ဒုးအိၣ်ကသံၣ် ဒိသဒါဘျီၣ်အံၤ အဂီၢ် သ့ၣ်ညါ ဘၣ်လီၤ. တၢ်မၤတၢ်ရ့ၣ် အတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်တဖၣ်, တၢ်ကွၢ်ထီၣ် သတြီၤကျဲၤ ကိာ်ပယီၤ ပဒိၣ် ဟံၣ်လီၤ ယာ်ဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ် တၢ်ဘျီၣ်သဲးဒီး ခွဲၣ်အဲၣ်ယုၣ် ပဒိၣ် ဟံၣ်လီၤယာ်ဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်တၢ် ဘျီၣ်သဲးစံးခါအံၤ အတၢ်ဂ့ၢ်, ဒီး တၢ်ကွၢ်သမံးမဲး တဲသကိးဝဲ ဟီၣ် ခိၣ်ကပံာ် တၢ်ဂ့ၢ်ကိလၢ အဟဲကဲထီၣ် အသးလၢ ကညီၤကိာ်စံၣ်ပူၤ အတၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိာ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီး တကမၤဘၣ် အမဲာ်ညါ တၢ်တၢ်ပိာ် တဲသကိးစ့ၢ်ကိးဝဲ ကညီၤ တၢ်ကရၢ ကရီ အိၣ်လၢ ကိာ်ချါဒီး ကိာ်ပူၤတဖၣ် ကဖိၣ်လိာ်စု မၤသးကိး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဘၣ် ဘၣ် ကသုလၢ ကျဲဒ်လဲၣ် အဂီၢ်, ဒ်သိးဒီး ထံဂ့ၢ်ကိာ်ဂၤ တဖၣ် ကသ့ၣ် ညါအါထီၣ်ဘၣ်ဝဲ ကညီၤ ကလုာ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိာ်ဒီး ကနီၣ်ပၢ် ဒိသ့ၣ် ဒ်သးန့ၢ်တၢ်လၢ ကညီၤဖိတဖၣ် အဂီၢ် ကသုလၢ ကျဲဒ်လဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ် တၢ်တဲသကိးဒီး ဟံၣ်လီၤဝဲတၢ်ဆါ တဲာ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဘျီၣ်အံၤ န့ၣ် လီၤ.

အနံၤ ကိာ်အမဲၣ်ရကမၤဒိၣ် အထံဂ့ၢ် ကိာ်ဂၤ ကိတီၢ်ဝဲကျိာ် ဟံးန့ၢ် ဂ့ၢ်ဝဲ ကျိာ်အံၤ တတုၤနီၣ်တပူၤဘၣ် ဒီးလၢ ခဲၣ်ကတၢ် ကလဲၣ်ကတၢ်အသး ဒ် အံၤလီၤ” အဂီၢ်စံးဘၣ် ခွဲၣ်အံၤစံၣ်- ကညီၤတၢ်ကစီၣ် န့ၣ်လီၤ. အံၤအဂီၢ်, ဒ်န့ၣ်အသိး IKO ဆိၣ်တခါ ထီၣ်န့ၣ် ထံကိာ်ဂ့ၢ်ကတဖၣ် အခဲလၢ ကဟံးန့ၢ်ဂီၤ ကျိာ်တံာ် တၢ်လၢ ကိာ်ပယီၤ အသးဒိၣ်ဒုးန့ၢ် အဖိခိၣ် ဒ်ကိာ်အမဲၣ်ရကမၤ မၤဝဲအသိး အဂီၢ်စံး ဝဲန့ၣ်လီၤ. IKO တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒိၣ်လၢ တၢ် မၤအံၤ ၃ သီအတီၢ်ပူၤအံၤ ချါစး ၇၀ ဂၤ အိၣ်ဟဲလၢ ထံကိာ် ၃၃ ဘၣ် အံၤ ဟဲထီၣ်ဝဲဒုၣ်ဒီး တၢ်ကွၢ် သမံး သမံး ကဒါကုၤ တကိာ်ခါ တၢ်မၤ ဝဲကိာ်ပယီၤထံလီၤကိာ်ပူၤ တၢ်မုာ် တၢ်ရ့ၣ် အတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်တဖၣ်, တၢ်ကွၢ်ထီၣ် သတြီၤကျဲၤ ကိာ်ပယီၤ ပဒိၣ် ဟံၣ်လီၤ ယာ်ဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ် တၢ်ဘျီၣ်သဲးဒီး ခွဲၣ်အဲၣ်ယုၣ် ပဒိၣ် ဟံၣ်လီၤယာ်ဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်တၢ် ဘျီၣ်သဲးစံးခါအံၤ အတၢ်ဂ့ၢ်, ဒီး တၢ်ကွၢ်သမံးမဲး တဲသကိးဝဲ ဟီၣ် ခိၣ်ကပံာ် တၢ်ဂ့ၢ်ကိလၢ အဟဲကဲထီၣ် အသးလၢ ကညီၤကိာ်စံၣ်ပူၤ အတၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိာ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီး တကမၤဘၣ် အမဲာ်ညါ တၢ်တၢ်ပိာ် တဲသကိးစ့ၢ်ကိးဝဲ ကညီၤ တၢ်ကရၢ ကရီ အိၣ်လၢ ကိာ်ချါဒီး ကိာ်ပူၤတဖၣ် ကဖိၣ်လိာ်စု မၤသးကိး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဘၣ် ဘၣ် ကသုလၢ ကျဲဒ်လဲၣ် အဂီၢ်, ဒ်သိးဒီး ထံဂ့ၢ်ကိာ်ဂၤ တဖၣ် ကသ့ၣ် ညါအါထီၣ်ဘၣ်ဝဲ ကညီၤ ကလုာ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိာ်ဒီး ကနီၣ်ပၢ် ဒိသ့ၣ် ဒ်သးန့ၢ်တၢ်လၢ ကညီၤဖိတဖၣ် အဂီၢ် ကသုလၢ ကျဲဒ်လဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ် တၢ်တဲသကိးဒီး ဟံၣ်လီၤဝဲတၢ်ဆါ တဲာ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဘျီၣ်အံၤ န့ၣ် လီၤ.

“လၢနး” မ့ၢ်ဝဲတၢ်စၢၤအါ, တၢ်အၢၣ်တၢ်ခံးမ့ၢ်ခိၣ် ဣၤထံၣ်ခိၣ်ယိၣ်ယွၢ်, တၢ်လဲၤတၢ်က့ၢ် ကီၤခဲဝဲအဆၢကတီၢ် နံၣ်လၢၤ လၢနးအမူၢ်ခိၣ်တၢ်ဖိတဖၣ် တဖၣ်ဖၣ် ဟံၣ်စီၣ်န့ၢ် ပှၤတၢ်န့ၢ် တၢ်ကတးဒီး တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးအဂီၢ် အမူၢ်ခိၣ် ထံၣ်စီၣ်န့ၢ်ဘၣ်. ဟံၣ်စီၣ်န့ၢ်ပှၤဒီး တၢ်အိၣ်အတၢ်သးအုၣ် မဲၣ်ထံၣ်ဖိတဖၣ် လၢပပှၤကညီၣ်ဖိ တကလုာ်အံၤအဂီၢ် စ့ၢ်ကီးလၢၤ အဂီၢ်ဒ်အံၤ လၢနးမ့ၢ်လၢတလၢလၢ အဒုး သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၢ်ပှၤ ကလုာ်ကညီၣ်ဖိတကလုာ်အံၤ လၢ ပကီၢ်ခိၣ် စီၤဘးအူက့ၢ်, သုးခိၣ်က့ၢ်ဖိစ့ၣ် ဃုာ်ဒီးခိၣ်န့ၢ် သိၣ်ခူလၢ ဘၣ်လုာ်ထီၣ်ကွၢ် အသးသမ့ၤဒီး အနီၣ်ခိၣ်က့ၢ် ဂီၤလၢ အထံကီၢ်ဒီး အပှၤကလုာ်တဖၣ်အဂီၢ် အယိၣ်န့ၢ် လၢၤ လၢနးမ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢၤအိၣ်လၢ အမူၢ်ခိၣ်ပှၤဒုးပှၤ ယိၣ် “ကညီၣ်မၤထူၤရူၤန့ၢ်” လၢကညီၣ်ဖိ ဒီကလုာ်ညါ အဂီၢ်အယိၣ် သးအိၣ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ် လီၤက့ၢ်ပှၤသးလၢ ပကီၢ်ခိၣ် စီၤဘးအူက့ၢ်အဂီၢ် တစဲးမ့ၢ်ဒ်သး ကညီၣ်သးစၢ်ဖိ လၢစါခဲအံၤတဖၣ် ကသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၢ်လၢၤ

စီၤဘးအူက့ၢ် မ့ၢ်ပှၤထံထံၣ်စ့ၣ်ဖိ, အိၣ်ဖျါထီၣ် လၢပသံၣ်တၢ်ပၤ ဘဲကယဲးသဝီ ဝဲ ၁၉၀၃ နံၣ် လၢအိး ကထီၣ်ဘၣ် ၇ သီန့ၢ်လၢၤ အမိၤအပါမ့ၢ် သးပှၤစီၤသ့ၣ် မ့ၢ်ကွဲးဒီး သးပှၤမ့ၢ်နီၣ်အုၣ်န့ၢ်လၢၤ စီၤသ့ၣ်မ့ၢ်ကွဲး မ့ၢ်သဝီသးပှၤတကလုာ် အရူၤလိာ်မၤသကိးဘၣ်တၢ်ဒီး ကံၤလၢဝါခဲးရှၢၣ်န့ၢ် သရၣ်ဒိၣ်တဖၣ်ဘူးဘူးတၢ်တၢ်,

- ၁. ဖဆပလ လိာ်လၢသးကရၢဖိ. (ဖဆပလ ဗဟို ဦးစီးအဖွဲ့ဝင်) ၁၉၄၅ နံၣ်.
- ၂. ကရၢခိၣ်(၂) (KSSC ကညီၣ်လီၤစၢၤသးကရၢ) ၁၉၄၅ နံၣ်.
- ၃. ကမံတံာ်ပှၤမၤစ့(၂) (KCO ကညီၣ်လီၤလၢၣ်သး ကရၢ) ၁၉၄၅ နံၣ်.
- ၄. ကိတီၢ် (စၢၤပှၤတၢ်ရဲးစံးအစီၤခါ ကီၢ်ပယိၣ်ပဒိၣ်) ၁၉၄၆ နံၣ်.
- ၅. ကရၢခိၣ် (KNU ကညီၣ်ဒီကလုာ်စၢၤဖျါတၢ်ကရၢ) ၁၉၄၇ နံၣ်.
- ၆. ကိတီၢ်ခိၣ်က့ၢ် (ကီၢ်သုၤလုၤပဒိၣ်) ၁၉၄၉ နံၣ်

political destiny

ကီၢ်ခိၣ် စီၤဘးအူက့ၢ်မ့ၢ် ပှၤလၢအဲၣ်အပှၤကလုာ်, တီၤဒီးအပှၤကလုာ်, ဒ်သီးပပှၤကလုာ် ကအိၣ်ဒီး အ “ကီၢ်စ့ၣ်လၢအိၣ်ဒ်ဝဲလၢ ကစံၣ်ညီၣ်ပှၤလၢဘၣ် အနီၣ် ကစၢ်သး လၢတၢ်သဘျူ” အဂီၢ်,ဒီးကဒီးန့ၢ်ဘၣ် “က လုာ်ခူတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် ထံၣ်သးတုၤသးလိာ်သး” အဂီၢ် န့ၢ်ပှၤလိာ်သးဒီး မၤတၢ်ဝဲအဂ့ၢ်ကတၢ် တုၤလၢ အတၢ် သၢလိာ်ခဲ ကတၢ်တဖၣ်န့ၢ်လၢၤ အဝဲမ့ၢ် ပပှၤကညီၣ်ဖိဒီ တကလုာ်ညါ အပှၤဒုးပှၤလၢ, ဒီးတၢ်ကသ့ၣ်နီၣ် မၤလၢ ကပိးဒီးအိၣ် “ကညီၣ်မၤထူၤရူၤ” တကလုာ်အယိၣ်လၢ အပှၤ ကလုာ်အကျါ တုၤထူၤပဖိစီၤလၢ စီၤကဟဲးညါ တစီၤ ဘၣ်တစီၤ န့ၢ်လၢၤ

အဲၣ်ဒီးမၤကတၢ်က့ၢ် ပကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူက့ၢ် အဂီၢ် လၢတၢ်ကွဲး အဖိလၢတခါအံၤလၢၤ တၢ်ကွဲးတခါအံၤ မ့ၢ် ဝဲ ကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူက့ၢ် အတၢ်ကွဲးလၢ ပယိၣ်ကျိာ်, ဒီးဘၣ် တၢ်စဲးကျိး ထုးထီၣ်အိၣ်ဖိ ကီၢ်ပယိၣ် တၢ်သဘျူန့ၢ် ဝံၤသီ သီ ၉ လၢ, လၢသရၣ်သ့ၣ်ထီၣ် အလံာ် “လုာ်လံာ် ရေးလဲးစံးစၢၤအုၣ်” အပှၤဒီးဘၣ်တၢ်ထုး ထီၣ်ရၢလီၤ အိၣ်ဖိ ၁၉၄၈ နံၣ်လၢစဲးထုဘၣ် ၁၂ သီအန့ၢ်န့ၢ်လၢၤ မ့ၢ်ဝဲ ယတၢ်ကွဲး ကျိးထံၣ်န့ၢ်က့ၢ်အိၣ်ဖိ ကညီၣ်ကျိာ်, ဒီး လၢ အတၢ်ကွဲးအပှၤ ပကထံၣ်ဘၣ် ကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူက့ၢ်

န့ၢ် အတၢ်န့ၢ်အိၣ်အပဒိၣ်, အတၢ်အဲၣ်ဘၣ်အပဒိၣ်, က ဒိၣ်ထီၣ် အါထီၣ်ဝဲန့ၢ်လၢၤ ပဒိၣ်လၢအဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်အဲၣ် တၢ်ကွဲးလၢ အထံဖိကီၢ်ဖိ အအိၣ်တဖၣ်န့ၢ်, ကလဲၤခိ ကဲကွဲးဝဲ အတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢ ကဟဲးဘၣ်သၢကါအီၤတဖၣ် လၢ ကျဲညါကဒ်အယိၣ် ကကဲထီၣ်ပဒိၣ်လၢ အအိၣ်ဂၢၢ် ဆိးကျၢၤ တဖၣ်န့ၢ်လၢၤ လၢ တၢ်န့ၢ်အယိၣ် ပဒိၣ်တဖၣ် လၢ မ့ၢ်အဲၣ်ဒီး အိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ ယံာ်ယံာ်ထာထာတဖၣ် လၢ လၢန့ၢ် ကဘၣ်မၤဝဲဒ်သီး ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ ထံဖိကီၢ်ဖိ အတၢ်အဲၣ်လၢ အဆိန့ၢ်လၢၤ .

၂. ထံဖိကီၢ်ဖိ အတၢ်ပးကဲ (လူထုရဲ, ကြညီညီခြင်း)

ပဒိၣ်တဖၣ် အတၢ်ပတၢ်ပြုး ကကဲကျၢၤအဂီၢ် မူဒါ ဖးဒိၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်ကဘၣ်မၤအိၣ်မ့ၢ်ဝဲ ကဘၣ်ယုထာ ထီၣ်ကမုၢ် အခါစးလၢ ဒီထံဒီကီၢ်အဂီၢ် လၢကျဲ တီကျဲလီၤအပူၤ ဒီးထံကီၢ်ခါစဲးလၢ ကမုၢ်န့ၢ်အိၣ်ဒီး ကမုၢ်ယုထာထီၣ်အီၤတဖၣ်န့ၢ် ကဘၣ်ကွဲးဒုးအိၣ်ထီၣ် ဝဲဂံၢ်ခိၣ်ထံး သဲးစးတၢ်ဘျူ, ဒီးထံကီၢ်အတၢ်ပတၢ်ပြုး ဂံၢ်ခိၣ်ထံးသဲးစး တၢ်ဘျူလၢတၢ်ကွဲးထုးထီၣ်အီၤ တခါ အံၤ ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် ကဘၣ်ဒီကန့ၢ်လုၤ ပိာ်မၤထွဲအီၤ လီၤတၢ်လိာ်ဆဲး ကိးနီၣ်ဂၢၤဒီးန့ၢ်လၢၤ ပဒိၣ်လၢထံဖိကီၢ်ဖိ န့ၢ်န့ၢ်အိၣ်ဒီး ယုထာပာ်ထီၣ်အီၤတဖၣ် န့ၢ်စ့ၢ်ကီး ကဘၣ် ပတၢ်ပြုးတၢ် တီတီလိာ်လိာ်ဒ် ထံကီၢ်ပာ်လိာ်လိာ်ဝဲဂံၢ်

စီၤဘးအူက့ၢ်

ဒီး

တံနီ (သဝီတါ)

ပဒိၣ်လၢ အိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ

ရဲၣ်ကျဲၤမၤန့ၢ်တၢ်လၢ န့ၢ်ထံၣ်ဖိဒီး ပဒိၣ်ပပှၤအဘၣ်စၢၤ မ့ၢ်ပှၤထုးတၢ် အိၣ်ဒီးစံာ်လီၤ န့ၢ်လီၤအုၣ်ခါလၢ အကထီ တဖၣ်န့ၢ်လၢၤ ဟဲကွဲးကီးဖးဒိၣ် (ဟိုဂ်းကြီးကျွဲဒီး) ဒီတ ကိးညါန့ၢ်မ့ၢ်အတၢ်လၢၤ တၢ်ဆၢကတီၢ် ဖဲအဲကလံးပဒိၣ် ပကီၢ်ပယိၣ်အစီၤခါ ပှၤတကလုာ်လၢလၢ အဟ့ၣ်ကိးအခိ (ကျွဲနးအခွန်တံဆိပံတော်ခေါင်း) မ့ၢ်န့ၢ်, ပတၢ်ဘၣ်ဝဲ ကိးတဘၣ်န့ၢ် ဒ်အနီၣ်ကစၢ်အတၢ်ဝဲဒ်န့ၢ်လၢၤ တၢ်ဂ့ၢ် တခါအံၤ ပှၤသ့ၣ်ညါအီၤဖျါဒိၣ်မး စီၤဘးအူက့ၢ် အဖိမ့ၢ် နီၣ်သဲလဲၤမၤကွဲး ကွဲးကွၢ်အဖိ အပုၤအဟံၣ်ဖိ ယီၤအဂီၢ်မး တၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်က့ၢ်ဝဲဒ် န့ၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၢ်လၢၤ ဘၣ်ဆၢစီၤ ဘးအူက့ၢ် သံဝဲအလီၤခဲ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လီၤကွဲးဝဲခဲလၢာ် အဂီၢ်, နီၣ်သဲလဲၤမၤကွဲးဝဲဒ် န့ၢ်လၢၤ

- ၇. လၢယူၤ ၁၄ သီ. သုးခိၣ်ကျၢၢ် (ကီၢ်သုၤလုၤသးတၢ်ပၤ CAS-K) ၁၉၄၉န့ၢ်, လၢစဲးပထုဘၣ် ၂၀ သီန့ၢ်လၢၤ

စီၤဘးအူက့ၢ် အတၢ်ကတိၤ မၤလိာ်ထွဲဒီး တၢ်ဘျူ (၄)ထံၣ်

- ကညီၣ်တၢ်ပၤဆၢ ကမၤန့ၢ်တၢ်အဂီၢ် တၢ်ကတိၤ လုာ်ခိၣ် ပှၤဒိၣ်လၢ ပကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူက့ၢ် ဟံတၢ်န့ၢ်ပှၤတဖၣ် န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ..
 - ကညီၣ်တၢ်ပၤဆၢအံၤ မ့ၢ်အိၣ်ထံးအကတၢ် တဘျီဒီး အလီၤခဲကတၢ် တဘျီလၢ
 - ကညီၣ်ဖိသ့ၣ်စၢ, သုမ့ၢ်သးလီ သုထံသုကီၢ်ဒီး မၤ ဒ်သီး ပယိၣ်အဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်သု ထံသုကီၢ်အဂီၢ်တက့ၢ်. ပယိၣ် သ့ၣ်စၢ, သုမ့ၢ်တအဲၣ်ဒီးဟ့ၣ် ပှၤကညီၣ်ဖိလၢ အထံအကီၢ် ဘၣ်န့ၢ်မၤဒ်သီး ပှၤကညီၣ်ဖိ သု တအဲၣ်ဒီးယု အထံအကီၢ် ဘၣ်န့ၢ်တက့ၢ်.
 - မ့ၢ်မၤလၢ ကညီၣ်တၢ်ပၤဆၢခဲ ခဲလၢာ်လဲၤလီၤဆူ ဝှ်တက့ၢ်ဒီး ဒီးလီၤအကီၢ်လၢ ခုာ်ဒါကကျိ တၢ် အီၤအဂီၢ် ဘၣ်န့ၢ်, ကညီၣ်တၢ်ပၤဆၢအံၤ ယၢ်ကွဲး ဝဲ တသုလုၤတက့ၢ် ဘၣ်.
 - ကညီၣ်ဖိ ကန့ၢ်ဘၣ်က့ၢ် အထံအကီၢ်ဂီၢ် န့ၢ်ကျဲအိၣ် သၢဘိ..
 - (၁) မ့ၢ်လၢ ခုာ်ဒါတဖၣ် အသးအိၣ်သးကညီၣ်ဒီး ဟ့ၣ်ပှၤအယိၣ်.
 - (၂) မ့ၢ်လၢ ပဒုးမၤန့ၢ် တၢ်အယိၣ်.
 - (၃) မ့ၢ်လၢ ထံဖိကီၢ်ဖိ အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ် ဆိၣ်သန့း ဆိတလဲက့ၢ်တၢ် အယိၣ် န့ၢ် လၢၤ
- ၁၉၅၀ နံၣ်, ဖျါပုၤခိၣ်ကရဲး တၢ်အိၣ်ဖျါအခါ အဝဲ ပၤလီၤဆုၣ်နီၣ်ဒီး ကတီၢ်လီၤဝဲလၢ ထးတဖၣ်အံၤပာ် ဟံ လီၤဝဲ တၢ်ဘျူ ၄ ထံၣ်လၢမ့ၢ်ဝဲ..
- (၁) တဘၣ်ကတီၢ် တၢ်ပာ်လီၤစုကဝဲအဂီၢ်တဂ့ၢ်. For us, surrender is out of question
 - (၂) ကညီၣ်ကီၢ် တၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်ညါ ပးကဲအီၤတုၤအံၤ လၢလၢပှၤပှၤ. The recognition of the Karen State must be completed
 - (၃) ကညီၣ်ဖိ တၢ်စုကဝဲ ကဘၣ်အိၣ်လၢ ကညီၣ်ဖိ အစုပူၤ. We shall retain our arms
 - (၄) ကညီၣ်ဖိ အဘျုးအတီၢ် ကညီၣ်ဖိကစံၣ်ညီၣ်ဒ် အတၢ်ဒ်ဝဲန့ၢ်လၢၤ. We shall decide our own

အတၢ်ထံၣ် အတၢ်ပာ်သးဘၣ်ပး ပဒိၣ်လၢ ထံဖိကီၢ်ဖိအိၣ် အံၤ ပဒိၣ်လၢထံဖိကီၢ်ဖိမးမ့ၢ်ဒီး သးန့ၢ်အသးလၢအံၤ ဒီး ပဒိၣ်လၢအအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ တဖၣ်န့ၢ်ကဘၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ် အဂီၢ် န့ၢ်လၢၤ

ပဒိၣ်လၢ အအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ (ခိုင်မြဲတည်တံ့သော အစိုးရ) လၢ...စီၤဘးအူက့ၢ်

ပှၤတကလုာ်လၢမ့ၢ် တအိၣ်ဒီး အနီၣ်ကစၢ် အထံ အကီၢ်ဒ်ဝဲလၢ လီၤဆီဆီဘၣ်န့ၢ်, ပှၤကတၢ်လိာ် ဟံ ပနီၣ်အီၤလၢ အမ့ၢ်ကလုာ်ခူၣ် ဖးဒိၣ်တဖၣ် Nation န့ၢ် တဖၣ်ကသ့ဘၣ်. အဂီၢ်ဒ်လံာ်, မ့ၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်တအိၣ်ဒီး အနီၣ်ကစၢ်အလိာ်အပၤဘၣ်, ကပၤကပြုးလီၤအနီၣ်ကစၢ် အသးဒ်ဝဲန့ၢ် အတၢ်ခွဲးတၢ် ယာ်တအိၣ်ဘၣ်, ဒီးဘၣ် အိၣ်ဝဲလၢ ကလုာ်ကတဖၣ်အတၢ် ပတၢ်ပြုးအဖိလၢ အယိၣ်လၢ ပှၤတကလုာ်လၢ အအိၣ်ဝဲဒ်ဒီး အနီၣ်ကစၢ် အထံအကီၢ် ဒ်ကယၢ်, ဘၣ်ဆၢ မ့ၢ်တအိၣ်ဒီး အလိာ် အပၤလၢ ကပၤကဆုၣ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ် တခါ, ကမ့ၢ်ဒ်တၢ် ပှၤတကလုာ်လၢ တဂီၤတသီဘၣ် ဒီးအဝဲသ့ၣ် ကဘၣ် အိၣ်မ့ၢ်ဒ်အပတီၢ် ဖျါပုၤခိၣ်ကရဲးလၢ ပှၤကလုာ်အဂၤ တဖၣ်ပတၢ်ပၤဆုၣ်အီၤ အဖိလၢန့ၢ်လၢၤ

ဘၣ်ဆၢဒီး ပှၤတကလုာ်လၢ အအိၣ်ဒီးအနီၣ်ကစၢ် အထံအကီၢ်, ပှၤတကလုာ်လၢအအိၣ်ဒီး အနီၣ်ကစၢ် တၢ်ပတၢ်ပြုးတဖၣ်န့ၢ်, ဒ်သီးဒီး ကလုာ်ကတဖၣ်ခူၣ်ဟံ ဟံးဆုၣ်ပၤဆုၣ်အီၤ သုတန့ၢ်တဂ့ၢ်အဂီၢ်, အဝဲသ့ၣ်က ဘၣ်အိၣ်ဒီး “ပဒိၣ်တဖၣ်လၢ အအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ” ကန့ၢ် အဂီၢ် အဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒ် ဝဲကဘၣ်ဂီၤလိာ် ထံး ဂံၢ်ထံးဘၣ်ဝဲဒ်န့ၢ်လၢၤ ပဒိၣ်လၢမ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်မၤပှၤ သၢမံၤလၢ အဖိလၢတဖၣ်အံၤန့ၢ် ကမ့ၢ်ဝဲပဒိၣ်တဖၣ်လၢအ အိၣ်ဒီး “တၢ်အိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ” လၢတၢ်ဆၢကတီၢ် ယံာ် ယံာ်ထာထာ န့ၢ်လၢၤ

၁. ထံဖိကီၢ်ဖိတၢ်အိၣ် (လူထုမေတ္တာ)

ပဒိၣ်လၢ အပတၢ်ပြုး တၢ်တဖၣ်လၢလၢ အမူဒါ ဖးဒိၣ်လၢ ကဘၣ်မၤဝဲအဆိကတၢ် တမံးန့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ “ထံလီၤကီၢ်ပှၤကဘၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဂၢၢ်တၢ်ဘျီတၢ်ဘၣ် တၢ်ဘၢ” န့ၢ်လၢၤ ထံလီၤကီၢ်ပှၤ မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ် ဘၢ တၢ်ဂၢၢ်တၢ်ဘျီ မ့ၢ်ဒီး ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် အသးသမူ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ကအိၣ်ဝဲ, ဒီးကမံးဘၣ်မၤဘၣ်တၢ် လၢတၢ်သဘျူတၢ်သ့ၣ် မ့ၢ်သးမ့ၢ်အပူၤ, ကအိၣ်ဝဲဒီး တၢ်အိၣ်ကုာ်အိၣ်ပှၤအယိၣ်, လၢထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် အသးပှၤ

ခိၣ်ထံး တၢ်ဘျူသဲးစးအသိး လီၤတၢ်လိာ်ဆဲးမ့ၢ်ဒီး က ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ ထံဖိကီၢ်ဖိအတၢ်အိၣ်, အတၢ်ပးကဲအံၤန့ၢ် လီၤ မ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ထံဖိ ကီၢ်ဖိအတၢ်ပာ်ကဲမ့ၢ်ဒီး အဝဲ သ့ၣ် ကကဲထီၣ်ပဒိၣ်လၢ အအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤတဖၣ်န့ၢ် လၢၤ

ပဒိၣ်လၢ အကွဲးမဲာ်ခိၣ်ထံး အါစုၤတၢ်, အိၣ်ခိၣ်ဖးလၢာ် ဆွဲး, အိၣ်ကဘျီကဘျီတၢ်တဖၣ်န့ၢ်, ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ ကမုၢ် အတၢ်အဲၣ်အတၢ်ပးကဲအံၤ ထံတဖၣ်တလီၤဖိဖိ ဒီး လၢခဲက့ၢ်န့ၢ်မ့ၢ်လၢ တဒီးန့ၢ်ဘၣ် က့ၢ်လၢထံဖိကီၢ်ဖိ အတၢ်ဆိၣ်ထွဲ အိၣ်ပှၤအီၤလၢဘၣ်အယိၣ်, အတၢ်ပတၢ်ပြုး စ့ၢ်ကီး အလီၤခဲကတၢ် န့ၢ် ကလီၤပှၤပးဂီၤကွဲး န့ၢ်အီၤ န့ၢ်လၢၤ

၃. တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်တၢ်န့ၢ်န့ၢ်အီၤ ကဘၣ်သ့ (လုံခြုံမှုအတွက် စိတ်ချရခြင်း)

ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် ကအိၣ်ဆိး ဖဲးမၤဘၣ်တၢ်လၢ အတၢ်အိၣ်ပူၤဘၣ်ဘၣ် ဘၢဘၢအဂီၢ် ပဒိၣ်လၢ အပၤ တၢ်ပြုးတၢ်တဖၣ်န့ၢ် ကဘၣ်ရဲၣ်ကျဲန့ၢ် တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢလၢ ထံဖိ ကီၢ်ဖိအဂီၢ်န့ၢ်လၢၤ ကဘၣ် ကြိသဒါန့ၢ် ထံဖိကီၢ်ဖိ တဖၣ် အတၢ်အိၣ်မူလၢကပူၤဖျးဒီး တဖျါတဖျါ, ပှၤပူ ထီၣ်လီထီၣ်တၢ်, ပှၤအပှၤသီတဖၣ် အစုပူၤတကးဒီးဘၣ် ကဘၣ်ကြိသဒါဝဲ အထံအကီၢ်ဒီတဘျီညါ ဒ်သီးဒီး ထံကီၢ်ဂုၤမၤဟံးဒုး ဟံးန့ၢ်ပၤ အီၤသုတန့ၢ်တဂ့ၢ်ဒီး ထံဖိ ကီၢ်ဖိတဖၣ် ကအိၣ်ဘၣ်ဝဲလၢ တၢ်သ့ၣ်မ့ၢ်သးမ့ၢ်ပူၤ ဘၣ် ဘၣ်ဘၢဘၢအဂီၢ် န့ၢ်လၢၤ ထံဖိကီၢ်ဖိ တဖၣ်မ့ၢ်တအိၣ် မူဘၣ်ဝဲလၢ တၢ်အိၣ်မူဘၣ် ဘၣ်ဘၢဘၢအပူၤဘၣ်န့ၢ်, အတၢ်န့ၢ်န့ၢ်အိၣ်ပဒိၣ် တဖၣ်န့ၢ် တအိၣ်လၢဘၣ်ဒီး ကဲထီၣ်က့ၢ်တၢ်မၤဘၣ်ဒီက့ၢ်ဝဲ ထံကီၢ်အတၢ်ပတၢ်ပြုး သ့ဝဲဒ်န့ၢ်လၢၤ

ပဒိၣ်လၢ အပတၢ်ပြုးတၢ်တဖၣ်လၢလၢ မ့ၢ်အိၣ်ဒီး အဂီၢ်သးသၢမံၤ ဒ်တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်လၢထးအံၤန့ၢ်, ကဒီး န့ၢ်ဝဲ ထံဖိကီၢ်ဖိအတၢ်အိၣ်, ထံဖိကီၢ်ဖိအတၢ်န့ၢ်န့ၢ်အီၤ, ဒီးထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် န့ၢ်ကအိၣ်ဒီး ဒီးသးန့ၢ်အသးလၢ ပ ဒိၣ်တဖၣ်အံၤ အတၢ်ပတၢ်ဆုၣ် အဖိလၢလၢတၢ်သ့ၣ်မ့ၢ် သးမံအပူၤန့ၢ်လၢၤ မ့ၢ်လၢထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ် ကုာ်အိၣ်ပှၤ, တၢ်ပှၤတၢ်ဆါတဖၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်အပှၤက လဲၤလၢ အပှၤဘၣ်ဘၣ်ဒီး ကကဲထီၣ်ဝဲ ထံကီၢ်လၢအလဲၤ ထီၣ်လဲၤထီၣ်တဘျီအယိၣ်, ပဒိၣ်တဖၣ်လၢအမ့ၢ် အိၣ်ဒီးကဲ ထီၣ်ဘၣ်သး “ပဒိၣ်လၢအအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ” န့ၢ်ကဘၣ် ဟံးဃာ်ကျၢၤဒီး လူပိာ်မၤထွဲဝဲဒ် တၢ်ဂ့ၢ်မၤပှၤသၢမံၤလၢ တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢ ထးအသိးအံၤလီၤ န့ၢ်မ့ၢ်တၢ်ကွဲး ဒုးန့ၢ်ပာ်အီၤ န့ၢ်လၢၤ

ဒုးသးဝံဉ် တက်မာနာထီ

အိဉ်တဖုဲကိာ်အိဉ်ထွဲလ်ယါ...
သူလုာ်နီဉ်မံဉ်

ဖဲအိကုာ်လါတဆံခံ
မာထူရုးကွဲးလီုနုဲမံ
မုာ်ဆုာ်ဝါဝါတဝါဝါ
ဒုာ်ဒါဟံကဝါနီုနုဲ
စုကဝဲလါနုစုပု
ဂုာ်တုာ်လံနုသးသမု
မာထူရုးသုာ်ထံလီုဆု
စံာ်ဒဲဒဲတဖျာ်အပု
ပကီာ်ခိဉ်စိးဘေးအုကွဲ
ယုာ်ဒီးပသုးခိဉ်စဲဒုာ်
ခိဖျါလုာ်နုာ်အိဉ်ပု
နုတုာ်သံနုဒုာ်နုသး

ပုကွဲာ်လံအါနီဉ်အါလါ
နုမုဒီးနုလုပကျါ
လါအိကုာ်မုခိဉ်စုထံ
သယုာ်နုပသးလီုဘုး
တက်သးအုးအဲဒဲထံဖိ
အိဉ်ပျါလံလါဖိကွဲာ်လါ
နုအံမုာ်ဟံတုာ်အိဉ်ပု
လါတုာ်အိဉ်ထံနုကုာ်နု
ယုာ်ဒီးသိဉ်မုာ်ဒီးသိဉ်ဒု
ဟုာ်ထီဉ်လံသုသးသမု
ပဝဲလါအိဉ်တုာ်တဖုာ်
ဆိလါခိဉ်ယုာ်ယီဉ်ထီဉ်နု

ဆါကုာ်တုာ်ယဲဒုာ်ခဲအံ
ဆုမုာ်ဟံဖဲဖုလီုမံ
ဖဲဖုဆုာ်တုာ်ဖဲဖုစု
ယုထံနုပကီာ်သုလုာ်
မိာ်ဟံဖဲဖုအိဉ်ဆိးလီု
သံမုကုာ်ဒုးနုကုာ်အီု
မံမိာ်ကုာ်ဒီးမဲာ်ထံလါ
လါပကီာ်ကဲကုာ်ပုကီာ်
အိဉ်သးမံပဝဲတသု
ဒုးနုကုာ်ပကီာ်သုဘျ
ဒဲမာထူရုဒါလီုကုာ်
ကိးကုဒီးပိာ်ထီဉ်ပဝဲ

နီဉ်တယုာ်ထုဉ်တတံအံ
ဟံပျါတက်သးအုးမုာ်နု
ပုလုအဲဒဲကလုာ်ထံကီာ်
ဟုာ်လီုလံအသးနီုနီု
ပသုာ်နီဉ်ကုာ်ဒုဒိဉ်မး
လါပကီာ်သုဉ်ကဲလါသး
ခဲအံပအာ်လါကုာ်နု
ထံကီာ်နီဉ်တယုာ်ဖိလံာ်
ကီာ်သုလုာ်ဖဲမုာ်ဖဲခါ
ဟံးထီဉ်သကိးပမုဒါ
အိဉ်ယုာ်ဒီးကုာ်နုဒီးယုာ်
ဒုးသးဝံဉ်တက်မာနာထီ

ပုဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဖိ (၂၀၀)ဘျဉ်ကုာ်လါကဒီးဆု အနီုကစါအလီုအကျဲ

လါယုာ်လံ ၃ သီ. ၂၀၁၉ နံဉ်

ကီာ်ကွဲာ်တုာ် - ကီာ်ပယီု ထံ
ကီာ်ခဲဘဉ် အပဒိဉ် တက်သးလီုပ
လီုအမိဒိဉ် ကီာ်ကွဲာ်တုာ် အပုပု
ဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဖိလါ ဟံကုာ်လါလါ
ကီာ်ပယီုပု လါနီုကစါ တက်ဘဉ်
သး ၄ ဘျဉ်တဘျဉ် တက်ရဲဉ်တကျဲ အ
သီး မဲကတီာ်အံ လါဒဲကဝါ ၃ ဘဉ်
အပုပု ပုနီုကီာ် ၂၇၆ က ကုာ်လါထံနု
လီု

ဘဉ်ကိဘဉ်ခဲ ခဲကဝါလါ အ
မုာ် မဲလဲး. အုပု. နီဉ်ဖိအပု ကီာ်
ပယီု ဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဖိတဖုာ်အံ ဘဉ်
တက်ရဲဉ်ကျဲ နုအီုလါ ကီာ်ကွဲာ်တုာ်
တက်ကွဲာ်ထွဲ ပုနုကီာ်လါထံထီဉ် ဝဲ
ကျဲကုာ်ဝဲဒီး ဟံးခိဉ်ဒိဘဉ် ပုဘဉ်
ကိဘဉ်ခဲ ဘီမုာ်စုာ်ကရု UNHCR
သုာ်တဖုဒီး ဖဲလါယုာ် ၁ သီအနု
ပုနီုကီာ် ၁၅၇ က. ဖဲလါယုာ် ၃ သီ
အနု ပုနီုကီာ် ၁၁၉ က သုာ်တ
ဖုာ်ဟံကုာ်လါ ဖဲနီုကီာ် ၁ မဲဆိး
-ရုမတံတံအမိဒိဉ် တဆိဝဲ ဘဉ်
တက်သကီာ်လါ အဝဲသုာ်အခိဉ် ဖဲ
ရုမတံ ကဝါဒု ၄. ကွဲးလီုကွဲ
တက်လီုနုလီု

ပုဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဖိလါ ကုာ်လါ
တဖုာ်အံနု ဘဉ်တက်အိဉ် ခိးသကီာ်
အဝဲသုာ်လါ ကီာ်ကွဲာ်တုာ်ဝဲ ကီာ်
ပယီုမိာ်သီ. ကညီကီာ်စဲ တက်ဘဉ်
တက်ဘာဒီး ကီာ်ဆါပုကုာ်ဝဲ ကီာ်တီာ်
တက်ရဲဉ်ကျဲမာစါ ပုဘဉ်ဒိဘဉ်ထံ
လါ နုဆာ်တက်ဘဉ်ဒိ ဘဉ်ထံဝဲ
ကျဲ. ကီာ်ဆါပုကုာ်ဝဲဒီး ကလုာ်နု
တက်ဂု ထီဉ်ပသီထီဉ် ဝဲကျဲ. ရုမ
တံတံ ဟံဆါရဲဉ်ကျဲ ဝဲကျဲဒီး ဝဲ
ကျဲ ဘဉ်မုဘဉ်ဒါတဖုာ် ခိးသကီာ်
အဝဲသုာ် နုနုလီု
ရုမတံ ကီာ်ရုာ်တံဟံတုာ်ဆု

တက် အုတုာ်စုာ်အိဉ် တဲဝဲ “လါဆါက
တီာ်တခါ ကီာ်ပု တက်သဘဉ်သဘဉ်
အယံ ဘဉ်ပာ်တုာ်ကွဲာ် နီုကစါ
လီုကျဲဒီး ကတီာ်အံ ဟံကုာ်လါ
ဒဲအံ အမိဒိဉ် သးခိဉ်မးလီု. ဟံ
ကုာ်လါ လါနီုကစါ လီုကျဲဒဲအံ
ကီာ်ပဒိဉ် တကပု တုာ်လီုလါ
တက်သးအိဉ်အ ပုလါ ပုကီာ်ပယီုဖိ
လါဟံကုာ်တဖုာ် ကီာ်ပဒိဉ် ဂံခိဉ်
ထံး တက်ကရုကရီ သုာ်တဖုာ်
ကမာစါဝဲလီု.” အဂုာ် တဲလါဝဲမဲ
တက်တုာ်လီု တက်ရဲဉ်တကျဲအပု
နုနုလီု

ကီာ်ကွဲာ်တုာ် - ကီာ်ပယီုကီာ်
ဆါ ဘဉ်ကိဘဉ်ခဲ ခဲကဝါ ၉ ဘဉ်အ
ပု ပုဒဲကဝါဖိ သုာ်တဖုာ် ကတီာ်အံ
တက်လဲးဆု ကီာ်သုာ်တဘဉ် တက်
ခဲးတက်ယာ် တဖုာ်စုာ်လီု. တက်ဆီဉ်
ထွဲမာစါတဖုာ် ဟံစုာ်လီု တက်ကီာ်
ခဲတဖုာ် သကီာ်ဘဉ်ခဲအယံ တက်
ကုာ်ဒုး အိဉ်ထီဉ် တက်တုာ်လီုကုာ်
အဝဲသုာ် အတက်ရဲဉ်တကျဲတဖုာ်
ဒဲအံလီုအဂုာ် ကီာ်ကွဲာ်တုာ်ပု
ကီာ်ပယီု မိာ်သီခိဉ် အုမုာ်သါ စံး
လါဝဲမဲ တက်တုာ်လီု ပုကုာ်လါတဖုာ်
အတက်ရဲဉ် တက်ကျဲအပု နုနုလီု

မးဖိဉ်ဂုဒုလါ အအိဉ်လါ မိာ်
လဲးဒဲကဝါအပု အနီဉ်တဆံ ဘဉ်
ဒီး ကကုာ်ဆု ကညီကီာ်စဲ ဖုာ်ပု
ကီာ်ဆု ကမးမိာ်သဝဲအံ ဝဲဝဲလါ
“လါ ဒဲကဝါအပု ပုနုလါနီုပု
တက်အိဉ် တက်အိဉ်တဖုာ် လါပဟံဖိ
ယီုဖိအဂုာ် တလါတလီုဘဉ်ဒီး
ပဘဉ် ယုမတံ ဒီးဘဉ်အိဉ် နုနုလီု
ကီာ်ကွဲာ်တုာ်အပု တက်ဖိဉ် ပုကညီ
တဖုာ် အါထီဉ်အယံ ကဟးထီဉ်
ယုမတံအဂုာ် တညီဘဉ်. ပဖိလါ
ကအိဉ်ကွဲာ် တဖုာ်အိဉ်ဝဲ လါ သဝဲ
အပု တက်ဒုးတံယုာ် တအိဉ်ဒဲလါညါ

လါဘဉ်အယံ ကကုာ်မာ အိဉ်
တက်လါ သဝဲလီု” အဂုာ်တဲဝဲ နု
လီု

ဘဉ်ကိဘဉ်ခဲ ဖိတဖုဒီးနု
ဘဉ်တုာ်ခဲးတက်ယာ်လါ ကုာ်ဆုနီုက
စါလီုကျဲ လါနီုကစါ တက်ဘဉ်သး
ဒီးဖဲ ၂၀၁၆ နံဉ် လါနီုနီု ဘဉ်
ကိဘဉ်ခဲ ဒဲကဝါအပု ပုနီုကီာ် ၆၅
ဂမဟံ ကုာ်လါဝဲ အဆိကတုာ်
တဘျဉ်အံ လါခဲ အဲအံပုဟံလီု
ပုထီဉ်ဝဲ ၄ ဘျဉ်တဘျဉ်လံ နုနုလီု

ဘဉ်ကိဘဉ်ခဲ ဖိတဖုာ် လါအ
ကုာ်မာဒါကုာ် ဆုအလီုအကျဲ တဖုာ်
နု လါတက်လဲးတက်ကုာ်အဂီု. တက်
အိဉ်တက်အီုအဂီု UNHCR တကပု
IOM ကရုလါအမုာ် ကီာ်ကွဲာ်တုာ်
အပုထံဂုကီာ်ကုာ်သးလီုသုးကျဲ
ကရုအံ မာစါဝဲ ပုကညီတက
တက်လဲးတက်ကုာ်အဂီု ၁.၈၀၀ ဘး
ဒီး လါ တက်ကုာ်သုာ်ထီဉ် နီုကစါ
တက်အိဉ် မုအဂီု ပုနီုဒိဉ်တက
၅၄၀၀ ဘး. ဖဲသုာ်တကနုာ် ၃၆၀၀
ဘးနုနုလီု. လါတက်အိဉ် တက်အီု
အဂီု ဟီဉ်ခိဉ်ဒိဘဉ် တက်အိဉ်တက်အီု
တက်ရဲဉ်တကျဲ WFP အံ မာစါဝဲ
တက်အိဉ် ၆ လါဂီု ပုနီုတကနုာ်
၂၁၀၀ ဘးယုာ်ဒီး တက်သုတံစွဲ
အဂုာ်အဂုာ် သုာ်တဖုာ် အဂုာ်နု
ဟံပျါယာ်ဝဲ နုနုလီု

ပုဘဉ်ကိဘဉ်ခဲ ဖိလါဟံကုာ်
လါတဖုာ် တက်ကကုာ် ဆုကုာ်အဝဲ
သုာ် ဆုကီာ်စဲဒီး ကီာ်ခိဉ်ဒိဉ်လါ
အဘဉ်ထွဲ တဖုာ်ဝဲ စုမာစါလါ
တကအဂီုနုာ် တကလီုကွဲာ်ဒီး ဟံ
နု ၃ ကဆုအမိ ဒိဉ်နု စုမာစါ
သါကလီုကွဲာ် အမဲာ်ညါ တက်ဖိတံ
လံ ၉ ကလုာ်. ဘုသး လါတလါ
အဂီု ကဟံမာစါဝဲဒီး ဂံခိဉ်ထံး
တက်ကရုကရီအဂုာ် တဖုာ် စုာ်ကီး

မံဉ်ကယုာ်ကစါတက်ထုးထီဉ်လါအဂီု တက်ပတံထီဉ်လံတက်ပုအမိဒိဉ်လါကဝါဖိထီဉ်လါ စုမုာ်ကျဲဒီးကထီဒါဝဲ

လါယုာ်လံ ၁၂ သီ. ၂၀၁၉ နံဉ်

ကညီကီာ်စဲ. ဖုာ်အံကီာ်
ဆု မံဉ်ကယုာ်သဝဲကရုအပု တက်
မာစါတက ယုာ်ပျဲလါ ကထုး
ထီဉ်ထုဉ်လါလါ မံဉ်ကယုာ်ကစါ
လါအအု ကာ်အိဉ်ဝဲ ၁၈၉.၀၀
အံအမိဒိဉ် လါကဝါဖိတဖုာ် ကထီ
ဒါဝဲအဂုာ်သုာ်ညါဘဉ်နုနုလီု
လါတက်ကွဲာ်ထွဲ မံဉ်ကယုာ်
ကစါအဂီု ဟီဉ်ခိဉ်သုာ် ဟီဉ်ခိဉ်
မံဉ်လါ တက်ယုထီဉ်ယာ်တကျဲလါ
တက်မာစါနုာ် သဝဲလါအဘုးဖဲနုာ်
၆ ပျဉ်အံ ကဆဲးလီု စုမုာ်ကျဲ
ထီဒါသကိးဝဲဒီး လါတက် ထီဒါဝဲ
ဒဲနုအမိဒိဉ် ပုတီခိဉ်ရီဉ်မဲတံတက
လါအမုာ် စါကွဲာ်လဲးတဲဝဲဒဲအံနုာ်
လီု

တဲဝဲ “ကစါအံ မုာ်ဝဲ လီု
ကဝါဖိတဖုာ် ဟံဒိဉ်ပာ်ကဲအီုလီု
တက်ဘဉ်တက်ဘါတက်သုာ်ထီဉ် သနုာ်
ကုာ်အိဉ်. ကစါအံအိဉ်အယံ ပတ
သကီာ်ဘဉ်နုဆါတက်ဘဉ် ဒိဘဉ်ထံး
ဒဲအမုာ် ကာ်လီုလံာ်. ကလဲးမုာ်လီု
တဖုာ်ဘဉ် ဒိသဒါနုပုလါ. ဟီဉ်
ကဝါ လါတက်ကဟံထုးထီဉ်လါအံ
ဘုးဒီးဒီးလဲးနီဉ်လီု. တက်မုာ်ထုးထီဉ်

လါနုနီဉ်ဝဲအံသနုာ်ကု ကဟး
ဂါလါ အယံပထီဒါ” အဂုာ် တဲဘဉ်
ခုာ်အဲဒဲနီဉ် နုနုလီု
လါတက်မာစါ တက်ထီဒါ ဒဲအ
သီးအံ မံဉ်ကယုာ်ကစါအခိဉ်
အယုာ်လါ အအိဉ်လါဖုာ်အံ ကီာ်
ဆုအပု ဒဲအမုာ် မံဉ်ကယုာ်. မုး
ကဒီး. ကွဲာ်ပဲာ်. ခဲတီဉ်. ကဲကွဲာ်. ကဲ
ကလုာ်သဝဲတဖုာ် ကနုာ်လါဟံယုာ်
လါတက်ထီဒါအပုနုာ်ဒီး တက်ဆဲးလီု
စုမုာ်ကျဲ လါလံာ်ထီဒါအပုအံနုာ်
တက်ကထုးအီု တုာ်အဝဲတလါအံ
လါယုာ်လံ ၁၈ အနုဒီး တဖုာ် တုာ်
လါ အီုကုး ၄ သီအနု တက်ကဆု
ယံဝဲလံာ်ထီဒါတဖုာ်နုဆု ကီာ်စဲ
စံာ်ပုသုာ်ပျဲပျဲအံအဂုာ် သုာ်
ညါဘဉ် နုနုလီု

“အနီုကီာ်နုာ် လါပကညီ
ဟီဉ်ကဝါအပု ဟီဉ်ခိဉ်သုာ်. ဟီဉ်
ခိဉ်မဲတအိဉ်ဘဉ်. ဘဉ်မနုာ်ယံလဲဉ်
နုာ် ဟီဉ်ခိဉ်အဝဲနုာ်ပသုာ်အီုဒါပုကီာ်
ကဒီးပုအီုအသီးလီု. ဘဉ်တဲလါ
ဟီဉ်ခိဉ်သုာ်. ဟီဉ်ခိဉ်မံသဲဝဲ
တက်ဘျဉ် အံဟံစိာ်ဝဲ တက်အါတက်သီ
လါမိး. ဟီဉ်ခိဉ်တဖုာ်နုာ် အိဉ်ဒီးသဝဲ
ဟံဉ်တဖုာ် တက်သုာ်တဖုာ်လီုတဖုာ်

ဒီးတက်ပဟံနီဉ်အီု ဒဲပုဟံအီု ကိးက
ဒီးဟီဉ်ခိဉ်နုာ်အိဉ်လါ. လါပုယုထီဉ်
တက်အကအဂီု ဒုယုထီဉ်ဝဲ ဒဲတံဘျဉ်
သဲဝဲအကျဲအကျဲဘဉ်ဆုာ် ခိ ဖျါ
လါသဲဝဲ စးတံဘျဉ်ဝဲအံအယံကဲထီဉ်
ဝဲ တက်ကီာ်တဲလါ လါကဝါဖိတဖုာ်
အဂီုသုဝဲ” အဂုာ် တက်ကွဲာ်ထွဲ ထံကျဲ
ထံကျဲကရု(KRW) ပုနုာ်တံ စါ
သးတံတဲဝဲနုနုလီု

ဒဲ OSS တက်လဲးထီဉ်ဝဲ ဟီဉ်
ခိဉ်သုာ်. ဟီဉ်ခိဉ်မံလါ မံဉ်ကယုာ်
သဝဲကရုအပုအံ အအုရဲဉ်ယုာ်
အိဉ်ဝဲ ၁၈၉.၀၀ အုကုာ်ဒီးလါဟီဉ်
ခိဉ်ဝဲနုအမိဒိဉ် တက်မာစါတက
ပတံထီဉ်ဝဲဒုာ်လါ ကထုးထီဉ်ဝဲ ထုဉ်
လါလါတက်လီုဖဲနုအဂုာ် သုာ်ညါ
ဘဉ်လီု

လါတက်တီဉ်ထီဉ်ဝဲ လံာ်ယု
တက်ပုအံအမိဒိဉ် ဖုာ်အံကီာ်ဆုာ်
စံာ်ပုသုာ်ပျဲပျဲ ဒီး တက်ဟံဆုာ်ရဲဉ်ကျဲ
ဝဲကျဲ. တကပု ဖဲလါယုာ်လံ ၅
သီအနုဟံပျါထီဉ်ဒီး လံာ်တံဟံပျါ
လါ တဖုာ်တုာ်အီုကုး ၄ သီအနု
ပုလါအံဒီး ထီဒါနု ထီဒါသုအယံ
လီုကဝါဖိတဖုာ်ကထီဒါအဂီု မာ
ဝဲဒဲအံနုနုလီု

လာတင်မပျိုထိုင် အိုင်စုံအိုင်အမိလံမိပုဂံ ကတုထိုင်ထိုင်ဘးအဂီကညီဂံခိုင်ထံးတင်ကရကရီ တင်ပုဂံပုဂံဂီဂီလိုင်ဝဲအဂုဂံ JMC-U နိုင်ရွှင် ဆိုင်သု

လါယုလံ ၁၃ သီ, ၂၀၁၉ နိုင်
စးဖါရွှိ

လာတင်မပျိုထိုင် ဝဲထံကီဝီ ဒီဘုတင်ပတင်တင်ခး လံးပံးပာ် -အိုင်စုံအိုင် အမိလံမိပုဂံ ကတီဝီ ဒီသီးကမု တင်ကရီဟုဂံကရီစုဂံတင် အလီလါ တုထိုင်ထိုင်ဘး ကနီ အဂီ ဂံခိုင်ထံးကမု တင်ကရီ ကရီ အသနာ တင်ပုဂံပုဂံလိုင်ဝဲ အယံ ကမသကိးတင်အဂု ကီစါ ဖိုင်ပတီ တင်ကရီဟုဂံကရီစုဂံတင်ပ တင်တင်ခး ကမံးတင် JMC-U နိုင် ရွှင်-၁ ဒီကထာဂီရွှင်ခါ ဆိုင်သုထိုင် ဝဲနိုင်လီ-

လါယုလံ ၁၂ သီတု ၁၃ သီအနံ ကညီကီစုံ, ဝုဖိုင်အိုင်, သိုင်လှိုင်ဖါရိုင်တိုင်ဟံးထံအပူ တင် မာဲ တင်ဒုးသုဂံညါ JMC အဂု ကျါဆါကတီဝီ ဂံခိုင်ထံးကမု

တင်ကရီကရီလါ ကညီကီစုံအ ပူတဖိုင် ဘုတင်ကွမုအဲဝဲသုဒီး တင်တဲဆိုင်သုထိုင်အဲဝဲသု ဒီအံ နိုင်လီ-

JMC-U နိုင်ရွှင်-၁ဒီကထာဂီ ရွှင်ခါတဲဝဲ “အိုင်စုံအိုင်-အပူ သုး တကမု ကဘုဂံလုပံင်မာထွဲ တင် ဘျါအပူ Civilian Protection တင် မပျိုထိုင်အါ ကနီအဂီ CBOs-C SOsတဖိုင် ကဘုဂံနီလီ မသကိး နိုင်လီ, ဘုပးကမု တင်ဂုတဖိုင် တင်လါကဘုဂံလုပံင်မာထွဲ ဝဲနိုင် အိုင်အဲဝဲ ၁၇ ထိုင်, တင်သုဂံတဖိုင် နိုင်အရဒိုင်လါ ကဘုဂံလဲတုလါ ကမုအိုင်, တင်နုအဲဝဲဂံခိုင် တင်ကရီကရီသုဂံတဖိုင် တင်ပုဂံပုဂံ နိုင်အရဒိုင်မး” အဂု တဲဘုဂံခိုင်စုံ နိုင်လီ-

ဂံခိုင်ထံးကမု တင်ကရီ

ကရီတဖိုင် ပုဂံပုဂံသုလါ LCM တင်အိုင်ခိးကွီ ကမုတဖိုင်, တင်မ အါထိုင် ကီစိတင်မတဖိုင်, ဘုပး ဒီးကမုခိုင်ခံကမု တင်ဘျါလါ ကဘုဂံလုပံင်မာထွဲ တဖိုင်နုဒီသီး ကမု ကသုဂံညါအဂီ နိုင်လီပုဂံ ပုဂံမာထွဲဝဲအဂု တဲအါထိုင်ဝဲ နိုင်လီ-

တင်ရိုင်တင်ကျါလါ တင်မ အါခံသီအံနု တင်ထူးဖိုင်-အိုင် စုံအိုင်, JMC ဟဲကဲထိုင်အသးဒီး တင်မအကျါအကျါ, JMC တင်မ အပူ CBO/CSO တဖိုင်နုလီပုဂံ ပုဂံသု တင်ထိုင်တဖိုင်, တင်ခိးကွီ လီကတီကမု တင်မတဖိုင်ဒီး တင်မပျိုထိုင် LCM-TOR, တင် မအါထိုင် LCM ကံစိအပူ CBO/ CSOတဖိုင် အတင်ပုဂံပုဂံ မသ ကိးသုလါ ကျဲဒဲလိုင်နု တင်ကူဂံ

လိုင်တင်ပိုင် တဲသကိးအါနုလီ- သွဲ ဂံခိုင်ထံး တင်ကရီကရီ ပုဂံနု တင် မါသုစိုင်တဲဝဲ “တင်ပျိုအိုင်လါ ပကဟုဂံကမုတဖိုင် ဘုပး အိုင် စုံအိုင် တင်သုဂံညါ တင်သိုင်လီသုဂံ တဖိုင်လီ, လါတင်ကရီဟုဂံကရီစုဂံ အသနာတခိ ဂံခိုင်ထံးကမု တင် ကရီကရီတဖိုင် နိုင်လီပုဂံပုဂံသုလါ ဒီကရီတနုဘုဂံနု ပနီပဂံလီ, မုဂံဝဲ လါ LCM ဒီးဂံခိုင်ထံး က မုတင်ကရီကရီတဖိုင် ကဟုဂံပိုင် မသကိးတင်အဂီ ကျါကျဲသုဂံတ ဖိုင် တင်ကတဲသကိး အါထိုင်အဂု အိုင်ဝဲနုလီ, လါတင်သုဂံတဖိုင်နု ကကဲထိုင်အဂီ ပဝဲဒုဂံတကမု တင် အိုင်သး ဒုအိုင်ဒုပမုလါလီ” အဂု တဲဝဲ နိုင်လီ-

တင်မပျိုထိုင်-အိုင်စုံအိုင် အမိလံမိပုဂံ ကနီအဂီ ကတီဝီ အံ ကညီကီစုံအပူ လါကီစုံ ပတီ- JMC-S, လီကတီ JMC-L ဒီး တင် ကွီ ဟု ဟု ဟု လီကတီကမုတဖိုင် LCM အံ တင်ဒုးအိုင်ထိုင် ဃာအါလါကီစုံ အပူ ကီဆိုင်တနီအိုင်ပတီစါဝဲ နိုင် လီ-

တဲတင်ဒုးသုဂံညါဝဲ JMC တင် မာတဖိုင် တင်ရိုင်တင်ကျါအခါနု J MC-U ကရီခိုင် ၂ အူကိုင်ကိုင်ကွဲ, နိုင်ရွှင်-၁ ဒီကထာဂီရွှင်ခါ, ကညီ ကီစုံ JMC-S ပုဂံလါဆိုင်နု -၁ သုးခိုင်ခိုင်စိ စိဖိုင်-ခိုင်အိုင် ယုဂံ, ကရီခိုင်-၂ ပဒိုင် စိရွှင်မိ -ခိုင်အိုင်ယုဂံ ပုဂံပုဂံဒီး ဂံခိုင်ထံး ကမု တင်ကရီကရီ ၃၂ နိုင် ပု နိုင်ဂံခဲလါ ၇၀ ဘုဂံဟဲထိုင်ဝဲဒု နိုင်လီ-

တင်မ တင်ထိုင်လိုင်သးဒီး ဂံခိုင်ထံး ကမုတင်ကရီကရီသုဂံ တဖိုင်ဒီး တကတီဝီ တင်ဒုးသုဂံ ညါလါ JMC တင်မအကျါအကျါ တင်ရိုင်တင်ကျါအံနု တဲအပူကွီ လါယု ၁၂ သီအံနု တင်မဖိုင်ကိး အါလါ ယါခိုင်ကီစုံ တိုင်ကွီဝဲ အ ပူအဂု သုဂံညါဘုဂံလီ-

အါခိုင်ခိုင်ဒီး အစုဆါခိုင်ဆါခါဝဲ ပားတကဲလါဘုဂံလီ, နိုင်လါအပူ ကွီနု ကဲထိုင်သးအါလါ တင်လါ ကီသိုင်ထိုင်လီ, တနုအံဟဲကဲ ထိုင်သးအါလါ Chikungunya တင် ဆါ” အဂု တဲဘုဂံခိုင် အဲစုံနု လီ-

Chikungunya တင်ဆါလါ အကဲထိုင်သးခဲအံနု ကဲထိုင်သး လါ ပုသးစါဒီး သးပုဂံအါဝဲအသီး ဖိသုဂံလါ ၅ နိုင်အဖိလိုင်တဖိုင် ဘု အါအါဝဲဒီး လါတနုအတီပူ ပု ဆါလါ တင်ကပူထိုင်ကအိုင် ဝဲ ၅ ဂါဒီး ပုဆါလါတင်ပူ OPD တ ဖိုင် ဟဲအါနုဒီးပုဆါလါ တင်က ပူတဖိုင်အဂု နီဖိကပီဆုံ တဲအါ ထိုင် နိုင်လီ-

လာအပူကွီ ၂၀၁၈ နိုင် လါ မု-လါယုအတီပူ ပုဘုဂံတင် လါကီစုံတင်ဆါဒီး တင်လါကီစုံ သိုင် ထိုင်တင်ဆါသုဂံတဖိုင် ခိဖိုင်တင်ဆါ သုဂံတဖိုင်အံဘုဂံ ကူဘုဂံကလိုင် သးအယံ ပုဆါအနီဂံခိုင်ဝဲ ၅၄ ၀ ဂါဒီး လါတနုအံ ၂၀၁၉ နိုင် အပူ လါမုတုလါ လါယုအက တီ တင်လါကီစုံတင်ဆါ အဲဝဲညါ Chikungunya တင်ဆါအဲကဲထိုင် အသးအယံ ပုနီဂံခဲလါအိုင်ဝဲ ကွီရုလံင်ကမုပု (၆) ▶▶▶

မာထုရုအသွိုင်

မုဂံထိုင်ဆိုင်အိုင်အိုင်, မံပုးမံပုးယဟံထိုင် ဘုဂံလါမဲခိုင်ထိုင်တမု, စါဘးအူကွီအတင်သံ အါ-တဆံခံသီလါခူးအံ, မုဂံမာထုရုမုဂံနု လါအီကူးမုခိုင်ထံ, ဟဲစိစိဘုဂံတင်သးဘုဂံဒီး

မိုင်အဲပုသီးကဒါဘီ, ဆါအိုင်ကွီအပူကညီ စုဂံလှိုင်သုးဟဲကတီစး, ကီခိုင်ဘုဂံလုထိုင်ကွီသး သုဂံညါလါသးလါကသံ, ဘုဆိုင်တအိုင်ဒီးတင်ပူ တင်သဘျါကနီအဂီ, ဟုဂံလါနုနုဒီးနီကီ မာသံနုတနုလါနု, ကွီလါဆုပိုင်လိုင်တင်သး ဝါယံနုထိုင်ပျီကဒီး, လါယုနုပုထိုင်စိထီ-

ဘုဂံလါမဲခိုင်ထိုင်, တင်ပုဂံဆါတင်လဲခိဖိုင် ထိုင်မုကတီကဲထိုင်သး, ဘုးမးလါသးကသုဂံပး ဝါယံခိုင်ပုထဲတဘျး, သါလှိုင်ပုပုလီမး နိုင်အိုင်ဝါယံအတင်တဲ, ဖုံလိုင်ကုသးကဒဲဒဲ ဖုံလိုင်သးအခိုင်တချဲ, မးနုပျီဘုဂံလါကွီဝဲ ကညီတင်နုကမု, ဆဲတဲလဲဆုတင်မဲထံ ဝါယံနုထိုင်ပျီကဒီး, လါယုနုပုထိုင်စိထီ-

ဝါယံကူထိုင်ဒီးတမံ, လါကမာဲတင်လါနု ခိုင်အိုင်ယုဂံပုနီဂံ(၁), ဘုဂံသုးကွီဆုတင်အချာ “ငမ္မ” ပုနုးတချဲသံ, မာထုဝါယံတင်ကျဲလဲ မာထုရုပုဒိုင်မါရွါ, ပုကလုဂီဂီသိုင်ဘုဂံယု ဝါယံနုထိုင်ပျီကဒီး, လါယုနုပုထိုင်စိထီ-

တင်အံမုဂံလါမနုယံ, “မုဂံလါပတပုပံးယံ” တမုဂံဝါယံကျဲအယံ, “မုဂံပုနုးတချဲသံ” ဝါယံစံးလါအအိုင်ပု, ခိုင်နုစါကွီနုကွီနု ဖုံပုဂံကီတင်လါပဂီ, လါလုဂံလါထါဟုဂံပလီ “ဖိပံအိုင်နုအိုင်ပုလဲ, ဖိပံဒါဘုဂံသီမဲ” စံးဝဲ

ဝါယံတမုအိုင်နုယု, “မုဂံဒုတင်ပုမာအသး” လိုင်အိုင်ပုတမုတဘျီ, နိုင်နုဆဲတပုယုပီ တင်အဲမးနုမုတထိုင်, ကမုဒုလါနုမဲဘုဂံ တခွဲကနုထိုင်ထံဆး, မုဂံလါနုလုဘုဂံနုသး ယုဂံလါနုတခွဲကနု, နကကဲထိုင်ဝါယံဆိုင် တင်ပီယံနုမုစါမံ, တစါသးနုဘုဂံတင်သံ-

အါ- မုဂံထိုင်ဆိုင်အိုင်အိုင်, မံပုးမံပုးယဟံထိုင် ဘုဂံလါမဲခိုင်ထိုင်တမု, စါဘးအူကွီအတင်သံ ယုဂံဒီးခိုင်နုဒီးသိုင်ခု, လါဟုဂံလါတုဂံသးသမု သုတင်မဒီးသုတင်အိုင်, သးပုနီကသုဒဲလိုင် လါလါမဲခိုင်လါခိုင်, ဟုဂံထိုင်ယဲနုတင်ယုးယိုင်. လါ...တနီ (သဝီတါ)

မံးဆီးဟိုင်ကတီအပူ တင်လါကီစုံတင်ဆါ (Chikungunya) ဟဲအါထိုင်, ဘုဂံဝဲဖိသုဂံအါ

လါယုလံ ၁၇ သီ, ၂၀၁၉ နိုင်
စးအိုင်ဆု

ကီဂီကွီတိုင်-ကီပယီကီ ဆါ မံးဆီးဟိုင်ကတီအပူ Chikun -gunya တင်လါကီစုံတင်ဆါအံဟဲ အါထိုင်ဝဲ ဘုဂံအါဝဲ ဖိသုဂံတဖိုင်အ ဂု မံးတိုင်တင်ဆါဟိုင် လါကွီထွဲ ဝဲ ကီပယီမံ ကီပုမာကီဖိတင်အိုင် ဆိုင်အိုင်ချု အပုဘုဂံမုဘုဂံဒါ စံးဝဲ

နုလီ- နိုင်လါ အပူကွီတဖိုင် အိုင် ဝဲဒုဂံထိုင် တင်လါကီစုံတင်ဆါဒီး တင် လါကီစုံသိုင်ထိုင် တင်ဆါတဖိုင်သ နုကု လါတနုအံ Chikungunya တင်လါကီစုံတင်ဆါအံ တင်တယးအါ သုလါ ဟဲခိဖိုင်လါ ကီပယီတက ဟဲဒီး တင်ဆါအံ အါနုဒဲနုလါ အ

ပူကွီအဂု နီဖိကပီဆုံ လါအ ကွီထွဲထိုင်လါ မံးတိုင်တင်ဆါဟိုင် တက တဲဝဲဒီအံနုလီ-

တဲဝဲ “ပပလီပသးနု တင် ဆါအံ စးထိုင်ကဲထိုင်အသးလါ လါမုအပူ, အခိုင်ထံးခါ ပတသုဂံ ညါလါတင်ဘု, ပုဆါလါအဟဲ လါ ကီပယီတက ကီကိုင်ထိုင်